

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Biologia psychopatologii

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Nauczanie biologii i przyrody Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Biologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 01NBPS.28KU.13081.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Tomasz Hanć	
Prowadzący zajęcia	Tomasz Hanć, Paula Szczesniewska, Zbigniew Czapla	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Zaliczenie z oceną - Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy na temat biologicznych i środowiskowych koncepcji wyjaśniających etiologię zaburzeń psychicznych.
C2	Rozwijanie świadomości interakcji zachodzących pomiędzy somatycznym, psychicznym i społecznym poziomem funkcjonowania człowieka.
C3	Doskonalenie umiejętności kompleksowego wykorzystania wiedzy biologicznej do rozwiązywania złożonych problemów społecznych.
C4	Zwiększenie świadomości dotyczącej etycznych aspektów prowadzenia badań biologicznych oraz wykorzystania ich wyników.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka ze szczególnym uwzględnieniem układów nerwowego i hormonalnego (średni poziom zaawansowania).

Genetyka człowieka (średni poziom zaawansowania).

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	omawia biologiczne koncepcje uwarunkowań wybranych zaburzeń psychicznych	NBP_K2_W01, NBP_K2_W08, NBP_K2_W09	Test
W2	wyjaśnia związki zaobserwowane pomiędzy poszczególnymi zaburzeniami psychicznymi oraz zmianami anatomicznymi i fizjologicznymi w organizmie człowieka	NBP_K2_W01, NBP_K2_W08, NBP_K2_W09	Test
W3	omawia środowiskowe koncepcje uwarunkowań wybranych zaburzeń psychicznych	NBP_K2_W01, NBP_K2_W02, NBP_K2_W08, NBP_K2_W09	Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi zinterpretować wyniki badań prowadzonych z zastosowaniem metod genetyki zachowań	NBP_K2_U03, NBP_K2_U04, NBP_K2_U11	Raport, Wypowiedź ustna
U2	opisuje sposób działania wybranych metod terapeutycznych na poziomie biologicznym	NBP_K2_U06, NBP_K2_U07, NBP_K2_U09, NBP_K2_U11	Raport, Wypowiedź ustna
U3	wskazuje najważniejsze cechy funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi na poziomie poznawczym, emocjonalnym i behawioralnym	NBP_K2_U03, NBP_K2_U04, NBP_K2_U07, NBP_K2_U09, NBP_K2_U10, NBP_K2_U11	Raport, Wypowiedź ustna

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	kieruje się zasadami etyki zawodowej w pracy z uczniami z problemami psychicznymi.	NBP_K2_K02, NBP_K2_K03, NBP_K2_K04	Raport, Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Historia psychiatrii biologicznej	W1, W2	Wykład
2.	Podstawy działania wybranych leków psychotropowych i psychoterapii na poziomie biologicznym	W1, W2	Wykład
3.	Metody badań biologicznych i biomedycznych nad zachowaniem człowieka	W1, W2, W3, U1	Wykład
4.	Biologiczne i środowiskowe uwarunkowania i korelaty wybranych zaburzeń psychicznych i neurorozwojowych: depresji, zaburzeń lękowych, anoreksji i bulimii, schizofrenii, psychopatii, zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych, uzależnień, ADHD, autyzmu.	U1, U2, U3, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Ćwiczenia	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	· bardzo dobry: student odpowiedział na pytania egzaminacyjne na poziomie > 90%. · dobry plus: student odpowiedział na pytania egzaminacyjne na poziomie 81-90%. · dobry: student odpowiedział na pytania egzaminacyjne na poziomie 71-80%. · dostateczny plus: student odpowiedział na pytania egzaminacyjne na poziomie 61-70%. · dostateczny: student odpowiedział na pytania egzaminacyjne na poziomie 51-60%. · niedostateczny: student odpowiedział na pytania egzaminacyjne na poziomie < 51% poprawnych odpowiedzi.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest oddanie kompletnych protokołów ze wszystkich części ćwiczeń oraz pozytywna ocena wypowiedzi ustnej: - ocena bardzo dobra: bardzo dobra odpowiedź na zadane pytania - ocena dobra plus: bardzo dobra odpowiedź na zadane pytania, jednak prezentująca nieznaczne braki w wiedzy i umiejętnościach studenta/ki - ocena dobra: dobra odpowiedź na zadane pytania - ocena dostateczna plus: dobra odpowiedź na zadane pytania, jednak zawierająca pewne błędy merytoryczne - ocena dostateczna: student/ka poprawnie odpowiada na zadane pytania, jednak wypowiedź wskazuje na znaczące braki w wiedzy i umiejętnościach - ocena niedostateczna: wypowiedź studenta/ki zawiera znaczące błędy merytoryczne lub student/ka nie odpowiada na zadane pytania.

Literatura

Obowiązkowa

1. Kalat J.W. : Biologiczne podstawy psychologii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2017
2. Plomin R., DeFries J.C., McClearn G.E., McGuffin P. : Genetyka zachowania, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001
3. Sadowski B. : Biologiczne mechanizmy zachowania się ludzi i zwierząt, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2018
4. Górská T., Grabowska A., Zagrodzka J. : Mózg a zachowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006
5. Seligman M.E.P., Walker E.F., Rossenhan D.L.: Psychopatologia, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Warszawa, 2003

Dodatkowa

1. Rybakowski J, Pużyński S, Wciórka J.: Psychiatria tom I i II, Elsevier Urban & Partner, Wrocław, 2010

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie raportu	10
Przygotowanie do egzaminu	15
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
NBP_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
NBP_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego oceniania zagrożeń w pracy nauczyciela oraz do stosowania technik badawczych, dbając o ergonomiczne i bezpieczne warunki realizacji zadań zawodowych
NBP_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do posługiwania się zasadami i normami etycznymi w wykonywanej działalności
NBP_K2_U03	Absolwent/ka potrafi krytycznie analizować i selekcjonować informacje biologiczne pochodzące z różnych źródeł w tym literatury naukowej oraz wykorzystywać zdobytą wiedzę specjalistyczną do interpretacji zebranych danych empirycznych i prawidłowego wnioskowania
NBP_K2_U04	Absolwent/ka potrafi używać biologicznych narzędzi analitycznych do opisu zjawisk biologicznych i analizy danych o charakterze specjalistycznym
NBP_K2_U06	Absolwent/ka potrafi prezentować przygotowane przez siebie wystąpienia ustne dotyczące studiowanego kierunku, w języku polskim i języku angielskim, prowadzić debatę oraz komunikować się na tematy specjalistyczne z różnymi kręgami odbiorców
NBP_K2_U07	Absolwent/ka potrafi aktualizować swoją wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych i pedagogicznych, a także inspirować innych do uczenia się
NBP_K2_U09	Absolwent/ka potrafi rozbudzać ciekawość poznawczą i wdrażać uczniów do samodzielnego budowania wiedzy w kontekście uczenia się przez całe życie
NBP_K2_U10	Absolwent/ka potrafi diagnozować czynniki wpływające na sytuację uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, planować i stosować zindywidualizowane strategie w pracy z uczniami
NBP_K2_U11	Absolwent/ka potrafi analizować, oceniać i modyfikować własne działania mając na celu podniesienie poziomu swoich kompetencji dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz projektować plan własnego rozwoju zawodowego
NBP_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie procesy, mechanizmy i zjawiska biologiczne w ujęciu porównawczym oraz interdyscyplinarnym
NBP_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podłoże zróżnicowania, reguły funkcjonowania i dynamikę przyrody na wszystkich poziomach organizacji biologicznej
NBP_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie różnorodne uwarunkowania procesów uczenia się i nauczania z uwzględnieniem specjalnych potrzeb edukacyjnych, zwłaszcza uczniów szczególnie uzdolnionych
NBP_K2_W09	Absolwent/ka zna i rozumie czynniki warunkujące przebieg procesu wychowania i socjalizacji – na poziomie osobniczym, instytucjonalnym oraz społeczno-kulturowym – w szkole ponadpodstawowej